

Aktualitetsförklaring av översiktsplanen 2020

Antagen av: Kommunfullmäktige 2020-12-08

Diarienummer:

Dokumentansvarig:

Adresserat till:

Tidpunkt för aktualitetsprövning

Relaterade styrdokument:

Sökord:

Innehåll

Sammanfattning	4
1 Inledning	4
1.1 Bakgrund, syfte och process	4
2 Nya förutsättningar	5
2.1 Ändrad lagstiftning	5
2.2 Länsstyrelsens synpunkter	5
3 Är översiktsplanerna aktuella?	8
3.1 Allmänt	8
3.1.1 Vilka planer har analyserats?	8
3.1.2 Hur har bedömningen gjorts?	9
3.2 Gemensam Översiktsplan för Linköping och Norrköping 2010	9
3.3 Riksentressen i Linköpings kommun- Bilaga till Gemensam Översiktsplan 2010	11
3.4 Översiktsplan för staden 2010	12
3.5 Översiktsplan för landsbygden 2014	18
3.6 FÖP Ekängen Roxtuna och Distorp Gärstad 2012	19
3.7 FÖP Kallerstad 2010	20
3.8 FÖP Linghem 2011	21
3.9 FÖP Sättuna 2012	21
3.10 FÖP Ullstämna, Möjetorp och norra Sturefors 2006	22
3.11 FÖP Vikingstad 2014	22
3.12 FÖP Övningsområdet 2003	23
3.13 Översiktsplaner från 2015 och framåt	23
4 Kontinuerlig digital översiktsplanering	24
5 Inför kommande översiktsplanering	24
6 Nyckeltal för översiktlig planering	26
6.1 Allmänt om nyckeltal	26
6.2 Huvudstrategierna i översiktsplanen	26
6.2.1 Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping	26
6.2.2 Översiktsplan för staden	26
6.2.3 Översiktsplan för landsbygden	27
6.3 Uppföljning av översiktsplan-Indikatorer som mäts	27
6.4 Redovisning och uppföljning av nyckeltalen- Fokus på trend	29
7 Bilagor	30

Sammanfattning

Aktualitetsförklaringen sammanfattar kommunens ställningstaganden för översiktsplanen. Linköpings kommun tillämpar så kallad kontinuerlig översiktlig planering, vilket innebär att översiktsplanen hålls aktuell genom att uppdateras med tillägg och fördjupningar. Detta har lett till en stor mängd delplaner, vilket i viss mån gör översiktsplanen svår att tyda. Linköpings kommun avser att fortsätta med kontinuerlig översiktlig planering. Fortsättningsvis kommer dock översiktsplanen att göras digital, vilket underlättar både läsbarheten och det fortsatta arbetet med kontinuerlig planering.

I arbetet med aktualitetsförklaring har fokus legat på de delar av översiktsplanen som är äldre än från 2015. Dock har samtliga delar av planen gått igenom.

Översiktsplanen bedöms i stort vara aktuell, detta på grund av att de huvudsakliga ställningstaganden som görs i översiktsplanen fortfarande är aktuella och fortsatt kan utgöra kommunens grund för planering. Dock finns ett behov av viss uppdatering av fakta. I enlighet med kommunens kontinuerliga översiktsplanering behöver också ÖP staden uppdateras. Detta sker genom en ihopslagning av berörda TÖP och FÖP till en digital översiktsplan för staden. Även behov av kommande tillägg/fördjupningar i bland annat Sturefors och på landsbygden har identifierats.

För att bättre kunna följa upp att kommunen utvecklas enligt de strategier som översiktsplanen beskriver har ett antal nyckeltal tagits fram. Nyckeltalen ska följas upp regelbundet, minst en gång per mandatperiod (inför framtagande av planeringsstrategi). Nyckeltalen har fokus på trend.

Aktualitetsförklaringen innehåller också beskrivningar över sådant som bedöms behöva ingå i kommande översiktlig planering. Inkomna synpunkter från statliga myndigheter och kommunala instanser har legat till grund för bedömningen av vad som behöver täckas av kommande översiktlig planering. Ett ökat fokus på samhällelig robusthet, totalförsvaret, skyddsrum, klimatanpassning, tekniska försörjningssystem och regional samverkan inom översiktlig planering är exempel på områden som kommande översiktsplanering bedöms behöva utreda.

1 Inledning

1.1 Bakgrund, syfte och process

Bakgrund

Översiktsplanen uttrycker kommunens vilja och utgör underlag för kommande planering. Varje kommun ska ha en giltig översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen kan delas upp i flera delar på olika teman. En sådan del-plan kallas ”Fördjupning av översiktsplanen” om det rör sig om ett geografiskt område, och ”Tematiskt tillägg till översiktsplanen” om det istället handlar om ett särskilt tema, exempelvis vindkraft.

För att vara säkra på att översiktsplanen är aktuell ska kommunen varje mandatperiod göra en så kallad aktualitetsprövning. Det innebär att kommunen går igenom översiktsplanen och avgör om den fortfarande är aktuell. Översiktsplanen kan förklaras vara aktuell till viss del. Då utgår de delar som bedömts vara inaktuella. Däremot kan inget nytt läggas till i översiktsplanen under aktualitetsprövningen. Om behov finns att lägga till nytt eller om översiktsplanen annars bedöms vara mycket

inaktuell, kan aktualitetsförklaringen komma fram till att en ny översiktsplan behöver tas fram. Det är kommunfullmäktige som antar aktualitetsprövningen.

Syfte

Denna aktualitetsprövning syftar till att avgöra översiktsplanens aktualitet och eventuellt behov av nya planeringsunderlag och ny översiktsplan. Aktualitetsprövningen ska också föreslå lämpliga nyckeltal för att bättre kunna mäta översiktsplanens effekt, samt föreslå förbättringar i kommande översiktsplaneprocesser.

Process

Aktualitetsförklaringen tas fram av kommunens plankontor i samarbete med övriga berörda instanser inom kommunen. Även berörda instanser utanför kommunen, exempelvis Region Östergötland och Räddningstjänsten Östergötland deltar i arbetet. Stort fokus i processen ligger på att undersöka hur väl översiktsplanen fungerar i det dagliga arbetet och hur väl den representerar den politiska viljan.

Länsstyrelsen ska på kommunens begäran lämna en så kallad ”Sammanfattande redogörelse”, där länsstyrelsen beskriver statens syn på översiktsplanen, med särskilt fokus på hur de statliga intressena värnas.

När aktualitetsförklaringen är färdigarbetad antas den av kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande instans. Den ligger därefter till grund för det kommande arbetet med att ta fram nya översiktsplaner och/eller mer planeringsunderlag.

2 Nya förutsättningar

2.1 Ändrad lagstiftning

Från och med valet år 2022 ersätts aktualitetsprövningen med krav om att kommunfullmäktige ska ta fram en planeringsstrategi varje mandatperiod. Strategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val. Senast den 11 september 2024 ska fullmäktige ha antagit kommunens första planeringsstrategi. Om inte detta genomförs upphör översiktsplanen att vara aktuell. Avsikten med detta är att göra översiktsplanen mer framåtsyftande.

Barnkonventionen har blivit lag. Detta kan bland annat innebära följder för hur barn och unga deltar i planprocessen.

2.2 Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen har i en sammanfattande redogörelse redovisat statens synpunkter på översiktsplanens aktualitet. Nedan beskrivs en sammanfattning av de viktigaste synpunkterna. Länsstyrelsens yttrade finns att läsa i sin helhet i bilagan till aktualitetsförklaringen.

Allmänt

- Kartmaterialet i översiktsplanen behöver förnyas
- Nya befolkningsprognoser kan innebära behov av nya ställningstaganden
- Riksintressen behöver uppdateras
- Risk för naturolyckor behöver arbetas in mer i kommande ÖP

Riksintressen

- Länsstyrelsen anger att riksintressen behöver uppdateras gällande avgränsningar och kommunens ställningstaganden.

Allmänna intressen

- Länsstyrelsen ger generellt rådet att låta alla befintliga TÖP och FÖP ingå i en ny kommuntäckande ÖP.
- Länsstyrelsen ser mycket positivt på att FÖP Malmslätt utgör pilotprojekt för digital ÖP.
- Kommunen bör överväga att föra in markanvändningskartorna från tidigare TÖP och FÖP i nästa kommunövergripande ÖP-karta så att tidigare fattade beslut framgår. All föreslagen mark- och vattenanvändning bör finnas om GIS-skikt.
- Kommunen bör utveckla system, metoder och rutiner för att följa upp ÖPs nytta.
- Ett angeläget område att följa upp är buller. Kommunen kan på övergripande nivå framöver behöva bedöma var känsliga verksamheter är olämpliga att förlägga samtidigt som verksamheternas rättigheter inom givna tillstånd vägs in.
- Det finns behov av markreserv kopplat till verksamheter, riksintressen, avfallshantering och för att förbättra vattenkvalitén.
- Kommunen bör se över hur ÖP på ett mer konkret sätt kan ta sig an sociala hållbarhetsfrågor såsom brist på viss typ av bostäder, segregering, barns rättigheter och jämställdhet.

Nationella mål

- Den regionala strukturbilden behöver införlivas i kommande ÖP.
- ÖP-förslag behöver remitteras brett till fler än grannkommuner. Dialog bör föras med kommuner som delar gemensamma intressen och ömsesidiga beroenden.

MKN

- Viktiga frågor i ÖP är att säkerställa skydd för dricksvattenområden, begränsa avloppsutsläpp och dagvatten.

Kulturmiljö

- Kulturmiljövärden vid Tuna kungsgård behöver samordnas med utvecklingsplanerna för Ekängen. Länsstyrelsen förutsätter att gällande ÖP ska kunna genomföras.

Lantbruk

- Slutsatserna i Regional livsmedelsstrategi bör beaktas i kommande ÖP.
- Resonemang kring MB 3 kap 4 § bör utvecklas för att ge stöd åt bygglov

Riskhantering

- Länsstyrelsen understryker vikten av att geotekniska riskfaktorer inarbetas och beaktas i kommande planering.

Intressen för totalförsvaret

- En sammanhängande planering för totalförsvaret ska återupptas, detta ska beaktas i all samhällsplanering. Ställningstaganden om totalförsvaret och beredskap bör tas i ÖP.
- I samband med revidering av ÖP bör uppdaterad information om inriktning avseende befolkningskydd inhämtas från MSB.
- Med hänsyn till totalförsvaret är det av största vikt att den fysiska planeringen beaktar frågor om energiförsörjning och energidistribution.
- Kommunen bör ha ett resonemang i ÖP om samhällelig robusthet. Att ha planerade trygghetspunkter ger en ökad robusthet vid påfrestningar på infrastrukturen.

Region Östergötland

- Det är svårt att förstå helhetsbilden av ÖP på grund av många delar.
- Det finns behov av en samlad ortsstrukturbild som omfattar hela kommunen.
- Principen om stationsnärlighet bör fortsätta.
- Målen om transportinfrastruktur behöver fortsatt förtydligas.
- Delar av Linköpings ÖP innehåller en ej längre aktuell bild av kollektivtrafiksystemet.
- De centrala delarna av Linköping är de mest kritiska områdena för hur kollektivtrafiken kan utvecklas.
- En ökning av biltrafik går emot målen om ökad gång, cykel och kollektivtrafik.
- Det finns behov av större vårdcentrum. Önskvärt att det samlokaliseras med kommunala boenden av någon typ.
- I samband med planering av nytt resecentrum önskar regionen vara delaktig för att diskutera framtida tillgänglighet till vård.
- Det är viktigt att planering av social hållbarhet anpassas utifrån de faktiska förutsättningarna kring befolkningsutveckling, socioekonomi och folkhälsa.

Jordbruksverket

Vid exploatering av jordbruksmark ska det redovisas vilka alternativ som har studerats. Vid hantering av landsbygd och småorter vill jordbruksverket peka på den praxis som vuxit fram avseende förhandsbesked av enbostadshus på jordbruksmark (MÖD 4087-15 och MÖD 4848-16).

MSB

Samhällets beredskap bör framgå av ÖP. Skyddsrum, reservvattentäkter och hantering av klimatrelaterade risker är viktigt att beskriva i ÖP.

Försvarmakten

Försvarmakten har en pågående tillväxt och växlar från insatsförsvaret till nationellt försvar. I kommande ÖP bör Linköping tydligt beskriva hur riksintresse för försvaret ska tillvaratas. Där kommunen och Försvarmakten har olika syn bör det tydligt framgå i ÖP.

SGI

Skred, ras och erosionskänsliga områden ska beskrivas för hela kommunen. Den totala bilden bör framgå av ÖP.

Skogsstyrelsen

Gällande ÖP fångar till stor del upp vikten av god boendemiljö. Sådant som kan behöva tryckas mer på i kommande ÖP är bland annat ekosystemtjänster, grön infrastruktur och friluftsliv.

Tillväxtverket

Strukturbildsarbetet som pågår inom region Östergötland bör integreras i ÖP.

Statens fastighetsverk

Den kommunala planeringen har i uppgift att se till att stads- och landskapsbilden inte förändras negativt. Kommun behöver därför ha tydliga värdebeskrivningar, riktlinjer och förhållningssätt. Det är inte tillräckligt att ha beskrivande underlag vid bygglovsbedömningar och göra landskapsanalys vid nyetableringar.

3 Är översiktsplanerna aktuella?

3.1 Allmänt

3.1.1 Vilka planer har analyserats?

I arbetet med aktualitetsförklaringen har samtliga ingående delar av översiktsplanen (Gemensam Öp, Öp- Staden, Öp-landsbygd, samt fördjupningar och tillägg) analyserats. Huvudfokus har legat på de planer som antagits före år 2015.

Följande planer är äldre än från 2015

- Gemensam Översiktsplan för Linköping och Norrköping (2010)
- Översiktsplan för staden (2010)
- Översiktsplan för landsbygden och småorterna (2014)
- Översiktsplan för Ekängen-Roxtuna och Distorp-Gärstad (2012)
- Översiktsplan för Kallerstad (Stång) och nytt resecentrum m m (2010)
- Lingham – fördjupning av översiktsplanen (2011)
- Översiktsplan för Sättuna (2012)
- Ullstämna, Möjetorp och norra Sturefors – fördjupning av översiktsplanen (2006)
- Översiktsplan för Vikingstad (2014)
- Övningsområdet – översiktsplan (2003)

Följande översiktsplaner är från 2015 och framåt

- Utvecklingsplan för Linköpings innerstad – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2016)
- Arkitekturprogram för Linköpings innerstad – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2017)
- Översiktsplan för Bestorp (2015)
- Översiktsplan för Brokind (2015)

- Linköpings mötesplatser – innerstadens parker och torg – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2019)
- Översiktsplan för Ljungsbro och Berg (2015)
- Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla (2019)

3.1.2 Hur har bedömningen gjorts?

Syftet med översiktsplanerna är ge uttryck för kommunens vilja och att ge inriktning för kommande detaljplaner och bygglov. Omvärlden, och därmed förutsättningarna i den översiktliga planeringen, förändras ständigt. Mindre avvikelser, exempelvis faktaunderlag som inte är helt uppdaterat, accepteras därför i planerna. Bedömningen av planernas aktualitet görs istället utifrån planens huvudsakliga strategi och inriktningar. Om planernas huvudstrategier och huvuddelen av inriktningarna i övrigt stämmer med kommunens aktuella syn, är bedömningen att planerna bör fortsätta att gälla även om de är inte är helt uppdaterade i alla avseenden. Översiktsplaner är ofta till nytta vid detaljplaneläggning och bygglovgivning även om vissa förutsättningar ändrats eller inriktningarna i enstaka frågor blivit inaktuella.

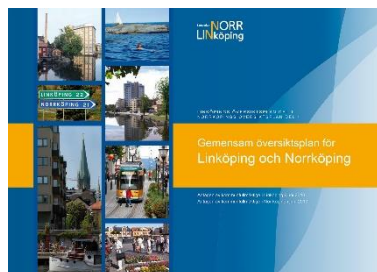
Det finns inte skäl att ändra en översiktsplan för att en ny detaljplan avviker från översiktsplanen. Det är kommunfullmäktige som, i överensstämmelse med bestämmelserna i plan- och bygglagen, antar de detaljplaner som avviker från översiktsplanen. Däremot kan en detaljplan, som avviker från gällande översiktsplan, i vissa fall visa att kommunen har en annan inriktning för området, t ex högre exploatering.

Kommunens översiktsplaner hålls aktuella genom att ändringar, fördjupningar (FÖPar) och/eller tillägg till översiktsplanen (TÖPar) utarbetas.

3.2 Gemensam Översiktsplan för Linköping och Norrköping 2010

Är förutsättningarna aktuella?

Viktiga förutsättningar i GÖP är bland annat Ostlänken, Regionalt utvecklingsprogram för Östergötland 2030 (RUP) och Den attraktiva regionen (DAR).

Bedömning är att förutsättningarna i stort är aktuella.

Är inriktningen aktuell?

Huvudstrategi

Huvudstrategin i gemensam översiktsplan är att länka samman städerna Linköping och Norrköping till ett stadsnätverk. Högsta prioritet för utbyggnad har städerna och de i planen utpekade prioriterade utvecklingsorterna. I planen betonas vikten av förtätning, attraktivitet, samordnad trafikplanering, urbana kvalitéer och vikten av Ostlänken.

Dessa inriktningar bedöms fortfarande vara aktuella.

Mål för antal invånare och sysselsatta

Målet för GÖP är 500 000 boende och 220 000 sysselsatta i den gemensamma arbetsmarknadsregionen år 2030. Målen är satta för att skapa en hållbar ekonomisk, social och ekologisk utveckling i regionen. Denna ambition kvarstår fortfarande, även om det exakta antalet invånare och sysselsatta år 2030 kan skilja något.

Järnvägar

I gemensam översiktsplan ges höghastighetsjärnvägen mellan Stockholm och Göteborg, den så kallade Ostlänken hög prioritet. I GÖP anges tre olika tänkbara korridorer för Ostlänken, detta på grund av att det vid GÖPs antagande ännu inte var klart vilken korridor som trafikverkets järnvägsutredning skulle förorda. Kommunstyrelsen har i flera beslut uttalat att man ställer sig bakom den nu förordade röda korridoren. Det finns alltså ingen osäkerhet kring kommunens syn i denna fråga. Därför anses GÖP fortfarande vara aktuell. Kommunen arbetar kontinuerligt med Ostlänken tillsammans med Trafikverket.

Avseende Tjust/Stångådalsbanan så visar trafikverkets Åtgärdsvalsstudie att det inte är samhällsekonomiskt lönsamt att utveckla banorna för persontrafik. Ännu är inget beslut fattat om banornas framtida utveckling. Enligt GÖP ska tågtrafiken på sikt utvecklas på banorna. Tills annan inriktning beslutats bedöms GÖPs inriktning vara aktuell.

Ortstruktur

Inriktningen i GÖP är att städerna ska växa inifrån och ut och att särskilt fokus ska ligga på de prioriterade utvecklingsorterna i kommunerna. Särskilda satsningar ska också göras i attraktiva lägen i städernas närhet. Detta synsätt stämmer väl överens med hur kommunen har arbetat de senaste åren och bedöms vara fortsatt aktuellt.

Cykel- kollektiv- och biltrafik

I GÖP redovisas ett cykelvägnät för Linköpings kommun och behov av nya cykelstråk. Flera av de stråk som föreslås har byggts ut. Inriktningen att satsa på cykelvägnätet stämmer väl med kommunens fortsatta vilja.

I GÖP utgår mycket av resonemanget om kollektivtrafik från det regionala utvecklingsprogrammet för Östergötland 2020. Sedan dess har ett nytt regionalt utvecklingsprogram, RUP 2030 tagits fram.

En del av de åtgärder som föreslagits i GÖP har redan genomförts. Huvudinriktningarna i GÖP om hållbara resor för cykel-, bil-, kollektivtrafik i GÖP anses dock fortsatt vara aktuell.

Upplevelsevärden

I GÖP fastslås att upplevelsemiljöer ska utnyttjas för att skapa attraktiva boendemiljöer och stärka städernas identitet. Kommunen har sedan GÖP antogs arbetat aktivt med att stärka upplevelsevärden. Denna inriktning är fortsatt aktuell.

Kulturmiljöprogram och stadsmiljöprogram

I GÖP anges att ett kulturmiljöprogram och ett stadsmiljöprogram ska utarbetas, där stadsbyggnadsprinciper ska behandlas. Dessa frågor behandlas i översiktsplan för Innerstaden, samt i den översiktsplan för Ytterstaden som i dagsläget är under samråd.

Utvecklingsprogram sociala frågor

GÖP uppmärksammar vikten av social integration. Kommunen fortsätter att arbeta med denna fråga. Flera åtgärder har gjorts, exempelvis i form av program för Skäggetorp. Dock är detta inte en fråga som blir ”färdig”, utan kontinuerligt fokus behövs. I det fortsatta översiktsplanarbetet behöver de sociala frågorna utvecklas ännu mer.

Teknisk försörjning och miljö- och riskfaktorer

GÖP hänvisar när det gäller miljö- och risk till ”Underlag miljö och risker”, samt till ”ÖP staden”. GÖP anger också att ett nytt tillägg avseende miljö- och risk ska utarbetas. Ett sådant tillägg är antaget i form av en TÖP.

Ska planen fortsätta att gälla?

Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping är fortsatt aktuell, och ska därför fortsätta att gälla. Den bärande huvudstrategin i planen utgör fortfarande stommen för hur kommunens översiktliga planarbete utförs. Det är viktigt att Linköpings och Norrköpings kommuner gemensamt diskuterar hur de kommunövergripande och regionala frågorna ska hanteras i kommande översiktlig planering.

3.3 Riksintressen i Linköpings kommun- Bilaga till Gemensam Översiktsplan 2010

Är förutsättningarna aktuella?

Enligt miljöbalken 3 kap ska områden som är av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada riksintresset. Enligt plan- och bygglagen 3 kap 5§ ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser att tillgodose riksintressena.

Centrala förvaltningsmyndigheter och länsstyrelserna pekar ut riksintresseområden och formulerar värdebeskrivningar. Dessa statliga ”riksintresseanspråk” är emellertid inte bindande. Kommunen kan ha en annan uppfattning om riksintressena. Om stat och kommun har olika uppfattning om ett riksintresse avgörs frågan av regeringen i samband med överklagande av en detaljplan.

Kommunen har redovisat sin syn på riksintressena i *Riksintressen i Linköpings kommun*, bilaga till *Gemensam ÖP*, (*Riksintressebilagan*) antagen 2010 samt i olika översiktsplaner, bl. a *ÖP landsbygden* antagen 2014.

I sitt särskilda yttrande med anledning av aktualitetsprövningen framhåller länsstyrelsen att kommunens redovisning av riksintressen i den kommunomfattande översiktsplanen är ofullständig och att det är av största vikt att kommunen reviderar *Riksintressebilagan*. Länsstyrelsen påpekar också att vissa förändringar skett av riksintressena samt redogör för de förslag till nya eller ändrade riksintressen, som för närvarande utreds.

Sedan *Riksintressebilagan* antogs juni 2010 har några förändringar skett avseende statens anspråk på riksintressen. Trafikverket har också beslutat om ett omfattande utredningsområde för Götalandsbanan, att riksväg 35 ska utgöra riksintresse samt redovisat en ny mycket schematisk avgränsning av riksintresset Linköpings flygplats (riksintresse för kommunikation). Försvarsmakten har redovisat nya beskrivningar och avgränsningar av totalförsvarets riksintressen. Vissa förändringar av riksintresseområdena för naturvård har också skett. I *ÖP landsbygden* redovisas statens aktuella riksintresseanspråk 2014.

Ska planen fortsätta att gälla?

Planeringsförutsättningar förändras och så även riksintresseanspråk. Linköpings kommun arbetade fram riksintressebilagan inför antagande av Gemensam översiktsplan för Norrköping och Linköping 2010. Bilagan har inte uppdaterats efter detta och kommunen har inte gjort några nya ställningstagande gällande riksintresseanspråken. Bedömningen är att bilagan bör ersättas genom att ställningstagande görs i samband med antagande av ny ÖP, FÖP:ar och TÖP:ar. När samtliga riksintressen i kommunen omfattas av nya översiktsplaner kan bilagan Riksintressen i Linköpings kommun upphöra att gälla. Tills vidare ska den dock fortsätta att gälla.

3.4 Översiktsplan för staden 2010

Är förutsättningarna aktuella?

Under rubriken *Framtida utmaningar* görs allmänna beskrivningar av viktiga övergripande förutsättningar bl a beträffande hållbar stadsplanering, hållbara transporter, Ostlänken, klimatanpassning, miljö- och riskfaktorer och fortsatt tillväxt i Linköping. Nedan beskrivs viktiga förutsättningar med särskild koppling till *ÖP Staden*.

Därutöver finns i *ÖP staden* ett stort antal förutsättningar i form av mål, prognoser, allmänna beskrivningar mm som är delvis inaktuella men som inte påverkar översiktsplanens inriktningar. I *ÖP Staden* har inriktningen tydligt redovisats i punktform i de gula "inriktningsrutorna" samt på markanvändningskartan och andra plankartor.

Nya planeringsförutsättningar i staden:

- FOIs verksamhetsområde har pekats ut som ett *område av betydelse* för totalförsvaret.
- SAAB har fått ett nytt miljötillstånd som träder i kraft och börjar gälla när ombyggnation av RV 35 är färdigställd. Flygplatsens trösklar för start- och landningsbanan är flyttade 600 meter åt sydost. Detta innebär:
 - o Förändring av flygbullernivåer över staden och framförallt bebyggelsen i Råberga, vilket möjliggör ny markanvändning inom Råberga.
 - o En förändrad riskbild avseende flygrisk över staden och framförallt Råberga, delar av Tannefors och Stångebro.

Befolkningsprognoser

ÖP staden redovisar inget målår för planen utan den beredskap som behövs när kommunen har 170 000 invånare. En utblick görs också mot 200 000 invånare. Planen utgår från att ca 70 % av kommuninvånarna bor i staden, vilket motsvarar ca 120 000 respektive 140 000 invånare i staden.

Aktuella siffror visar att Linköpings kommun växt mer än man förutsåg när ÖP staden utarbetades. Med utgångspunkt från nuvarande prognoser räknar kommunen med en utblick mot 250 000 invånare. Stor ökning av antalet utlandsfödda och effekter av Ostlänken kan innebära en ännu snabbare befolkningstillväxt. Den andel av kommunens invånare som bor i staden har ökat med en procentenhet under de senaste tio åren (71,7 % 2015) och det är sannolikt att denna ökning kommer att fortsätta.

Stadsutveckling

Utvecklingsplan för Linköpings innerstad, som antogs av KF i mars 2016, är ett tillägg till *ÖP Staden*. Utvecklingsplanen syftar till mer och bättre innerstad och innehåller visioner, strategier och förhållningssätt för att uppnå detta. *Utvecklingsplanen* har en hög överensstämmelse med *ÖP Staden*. Det finns dock några skillnader mellan *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* och *Översiktsplan för staden Linköping*, dessa är:

- *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* utgår från att Ostlänken och Södra Stambanan i första hand går i tunnel genom centrala Linköping (den inriktning som KF förordade i sitt beslut över den kompletterande järnvägsutredningen).
- I *Översiktsplan för staden Linköping* pekas Steninge ut som utvecklingsområde för icke störande verksamheter. På lång sikt görs bedömningen att området bättre lämpar sig som ett utvecklingsområde för innerstaden. Området ligger inom järnvägskorridoren i Kompletterande järnvägsutredning Ostlänken, genom centrala Linköping.
- I *Översiktsplan för staden Linköping* redovisas Industrigatan som en yttre ring. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* har denna funktion flyttats utåt och Tornbyvägen redovisas istället som en yttre ring. Detta kommer att utredas närmare i den trafikplan som Linköpings kommun för närvarande arbetar med.
- I *Översiktsplan för staden Linköping* redovisas Wahlbecks industriområde som ett område där befintlig markanvändning ska bibehållas. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* anges att området är möjligt att utveckla till en företagspark med blandad användning.

Arbete pågår med en utvecklingsplan för Linköpings ytterstad i form av ett tillägg till *ÖP staden*. *Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad (Ytterstadsplanen)* illustrerar principer och förhållningssätt för det fortsatta utvecklingsarbetet i ytterstaden.

Trafik

Förutsättningarna avseende trafik är i huvudsak aktuella i *ÖP Staden* och *Trafikstrategin* (se även under *Nya förutsättningar*).

Flyg

Sedan *ÖP Staden* antogs har vissa förutsättningar förändrats avseende flygverksamheten i Linköping. Linköpings kommun driver idag Linköping City Airport, medan Saab äger flygfältet. Flygmex tillhör St Kors och ansvarar för utvecklingen kring flygplatsen och General Aviation Center (GAC). Vision 2014 och de 4 mål som återges i *ÖP Staden* är inte längre aktuella. Linköping City Airport arbetar med en ny vision tillsammans med St Kors och Nulink.

Den civila flygverksamheten har utvecklats sedan 2010. Idag finns reguljära flygförbindelser från flygplatsen.

Arbete pågår med att flytta landningsbanans start och landningströsklar, på det sätt som redovisas i *ÖP Staden*.

Är inriktningen aktuell?

Huvudstrategier

ÖP stadens huvudstrategier är:

- En rundare stad
- En tätare och mera sammanhängande stad
- Tydliga och gena kollektivtrafikstråk
- Stadsgatukaraktär innanför yttre ringen
- Ökade andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- Utveckla värdefulla grönytor
- Stads- och friluftsliv vid Stångån

Huvudstrategierna i ÖP staden bedöms vara aktuella. Också i övrigt är översiktsplanens inriktningar i huvudsak aktuella. Nedan redovisas bedömningar avseende aktualiteten i viktiga frågor.

Hållbarhetsfrågor

Miljö- och energifrågorna har fått stort genomslag både i ÖP stadens huvudstrategier och i övriga inriktningar. Inte minst trafikstrategin och trafiksavsnittet präglas av ett tydligt miljötänkande. Sedan *ÖP staden* antogs har fullmäktige fattat beslut om att Linköping ska vara en koldioxidneutral kommun 2025. Bedömningen är att inriktningen är aktuell också i perspektivet CO2 neutral kommun. Det som behöver betonas framöver är hur viktigt genomförandet av ÖPs intentioner är, vilket i denna aktualitetsförklaring beskrivs i kapitlet om nyckeltal.

Det finns behov av att i den fortsatta översiktliga planeringen bli konkretare när det gäller social hållbarhet. Exempel på åtgärder som har vidtagits i arbetet TÖP Ytterstaden är sammanbindande stråk mellan olika stadsdelar, att blanda olika typer av bebyggelse och upplåtelseformer, att verka för mötesplatser där invånare från olika stadsdelar kan mötas och att lokalisera målpunkter, som är viktiga för alla kommuninvånare, på ett sätt som främjar social hållbarhet.

Järnvägar

I *ÖP Staden* har den fastlagda järnvägskorridoren (enligt JU 2010), som sträcker sig fram till Steninge, markerats på plankartor. ÖP stadens inriktning innebär upphöjda spår för Ostlänken/Södra Stambanan inom den fastlagda korridoren och ett nytt resecentrum öster om Stångån. Planen innehåller också ett reservat för godsspår utmed E4. ÖP Stadens inriktning för Stångådals- och Tjustbanorna är att banorna ska rustas upp.

Järnvägslösning inom korridoren är vid denna aktualitetsförklarings framtagande inte avgjord. Trafikverket har inte heller fattat beslut om Tjust/Stångådalsbanans framtid. Oklarheterna avseende järnvägslösningar är inte skäl att ändra översiktsplanens inriktning. Planen bedöms som aktuell tills eventuellt beslut fattats om annan inriktning.

2014 genomförde Trafikverket en komplettering till järnvägsutredningen Ostlänken genom centrala Linköping, sträckan Malmskogen-Glyttinge. I kompletteringen

utökades utredningen och korridoren för Ostlänken till att beröra hela passagen genom Linköpings stad. Detta innebär att det finns skillnader mellan Utvecklingsplan för Linköpings innerstad och Översiktsplan för staden Linköping, dessa är:

- Utvecklingsplan för Linköpings innerstad utgår från den rangordning för önskad lösning av järnvägen genom centrala Linköping som kommunfullmäktige beslutade 2014. Det vill säga att Ostlänken och Södra Stambanan i första hand går i tunnel genom centrala Linköping.
- I Översiktsplan för staden Linköping pekas Steninge (beteckning V14) ut som utvecklingsområde för icke störande verksamheter. På lång sikt görs bedömningen att området bättre lämpar sig som ett utvecklingsområde för innerstaden. Området ligger inom järnvägskorridoren i Kompletterande järnvägsutredning Ostlänken, genom centrala Linköping.
- I Översiktsplan för staden Linköping redovisas Industrigatan som en yttre ring. I Utvecklingsplan för Linköpings innerstad har denna funktion flyttats utåt och Tornbyvägen redovisas istället som en yttre ring.
- I Översiktsplan för staden Linköping redovisas Wahlbecks industriområde som ett område där befintlig mark- och vattenanvändning ska bibehållas. Efter antagandet av översiktsplanen har området utretts ytterligare och mot bakgrund av detta beskrivs området i Utvecklingsplan för Linköpings innerstad som möjligt att utveckla till en företagspark med en blandning av verksamheter, bostäder och service.

Räcker utbyggnadsområdena för bostadsbyggnadsbehovet?

I översiktsplanen redovisas förtättnings- och utbyggnadsområden som beräknas räcker över en 20-årsperiod.

ÖP staden utgår från det fanns ca 100 000 invånare i staden när *ÖP:n* upprättades. Planen har en beredskap för ca 120 000 respektive 140 000 invånare i staden, dvs en ökning med 20 000 invånare och en utblick mot en ökning med ytterligare 20 000 invånare. Detta motsvarar ett behov av ca 10 000 respektive 20 000 nya bostäder.

En genomgång har gjorts av de i *ÖP staden* redovisade utbyggnads- och förtättningsområdena. Bedömningen, utifrån de detaljplaner som antagits de senaste åren, är att många av områdena kan rymma fler lägenheter än vad som anges i *ÖP staden*. Till detta kommer de möjligheter till utbyggnad av bostäder som ambitionerna i *Ytterstadsplanen* kommer att ge. Wahlbecks företagspark (Ebbepark) och förändrad syn inom Mjärdevi ger ytterligare tillskott. Sammantaget förväntas översiktsplanen kunna hantera en folkmängd på 250 000 kommuninvånare. Uppskattningen är att förtättnings- och utbyggnadsområdena i *ÖP staden* och de ovan redovisade omvandlingsområdena sammantaget täcker bostadsbyggnadsbehoven.

Utveckling av innerstaden

Innerstadsplanen har en hög överrensstämmelse med *ÖP staden*. Det finns dock några skillnader (se text ovan). *Innerstadsplanens* handlingsprogram föreslår att en fördjupad översiktsplan för Steninge ska utarbetas och ersätta *ÖP Staden* inom det aktuella området. I *Innerstadsplanen* utökas området som anses vara innerstad.

Förtättnings- och utbyggnadsområden

ÖP stadens inriktning är ökad täthet och större mångfald än idag också inom förtättnings- och utbyggnadsområden utanför innerstaden. Denna inriktning stämmer väl med aktuell syn. Redovisning av markanvändningen (text och karta) bedöms i

huvudsak aktuell, men inom flera områden kommer exploateringen att bli högre än vad som anges i *ÖP staden. TÖP Ytterstaden*, som är under samråd visar nya visioner för ytterstaden.

Motsvarar verksamhetsområdena näringslivets behov?

Bedömningen är att ÖP staden uppfyller behovet av verksamhetsområden. Också fördelningen mellan olika typer av områden bedöms motsvara behovet på såväl kortare som längre sikt.

ÖP stadens övergripande inriktning för verksamhetsområden, inklusive handelsområden, bedöms i huvudsak vara aktuell. Dock förespråkas idag ofta en större blandning av verksamheter även i utpekade verksamhetsområden. Exempelvis innehåller området Ebbepark även bostäder och kontor, och inte enbart verksamheter. Kommande TÖP Ytterstaden pekar ut Västra Tornby/Steninge som blandstad, och ersätter därmed till viss del det som ÖP-Staden beskriver för området.

Transport med järnväg är en viktig fråga på lång sikt och befintliga industrispår bör i enlighet med ÖP Staden ses som en resurs för framtiden. Det bör dock uppmärksammas att effektiva omlastningsstationer bil – tåg också är en möjlig lösning. Det pågår ett arbete med lokaliseringsutredning för ny tågdepå i Linköping.

Gång-, cykel-, kollektiv- och biltrafik

ÖP staden inklusive *Trafikstrategi* har höga ambitioner när det gäller hållbara transporter. Strategierna innebär bl a att trafikslagen prioriteras enligt följande: 1. Gång och cykel, 2. Kollektivtrafik, 3. Biltrafik. Kraftiga satsningar ska enligt planen göras på kollektiv-, cykel- och gångtrafik, såväl fysiska åtgärder som informations- och påverkansåtgärder. Samtidigt föreslås en måttlig utbyggnad av biltrafiksystemet, låga hastigheter i centrala staden och högre parkeringsavgifter. Åtgärderna beräknas sänka andelen biltrafik till ca 40% samtidigt som andelen kollektivtrafik beräknas öka till ca 20% och cykelandelen till ca 40%. Huvudstrategierna i ÖP staden och Trafikstrategin, bl a ambitionen om ändrad färdmedelsfördelning, bedöms vara aktuella. Arbetet med trafik och mobilitet är en del av samhällsbyggnadsprocessen och pågår därför kontinuerligt. En viktig del i detta arbete är att ta fram en ny parkeringsriktlinje, då parkeringsfrågan är avgörande för möjligheten att ställa om till en hållbar mobilitet. Arbeta med ny parkeringsriktlinje pågår för närvarande.

Resvaneundersökningar visar att utvecklingen inte gått i den önskvärda riktningen när det gäller färdmedelsfördelning. Detta pekar på hur angeläget det är att fortsätta arbetet med att genomföra översiktsplanens ambitioner.

Det finns behov av att studera Yttre rings framtida funktion och sträckning. Frågan hanteras bl a i arbetet med *Ytterstadsplanen*.

ÖP Staden har som inriktning att en gångtrafikplan ska utarbetas. I ett första skede av arbetet med *Trafikplan för Linköpings innerstad* är ambitionen att gångtrafik istället ska behandlas i denna plan.

Flyg

Öp stadens inriktning avseende flyg är allmänt hållen och aktuell trots att vissa förutsättningar förändrats. Öp Staden har som inriktning att mark ska reserveras för en ny flygterminal. Dessa ambitioner är för närvarande inte aktuella, men frågan kan på lång sikt åter aktualiseras.

Grönstruktur, Stångåstråket, koloniområden

ÖP stadens inriktning när det gäller grönstruktur är i huvudsak aktuell.

Som inriktning i *ÖP staden* angavs bl a att ”arbetet med kommunens grönstrukturplan ska prioriteras och slutföras ” samt att ”Grönstrukturplanen ska ge detaljerade analyser på stadsdelsnivå och även omfatta utvecklingsförslag för park- och naturområden”. Detta har konkretiserats i *TÖP Linköpings mötesplatser*. Inom ytterstadens geografi hanteras frågan i det pågående arbetet med *Utvecklingsplan för Linköpings Ytterstad*.

ÖP stadens inriktning för Stångåstråket bedöms vara i huvudsak aktuell. Avsnittet om kolonilotter/odlingslotter hanteras i kommande TÖP Ytterstaden, samt i FÖP Mjärdevi.

Riksintressen

ÖP stadens inriktning avseende riksintressen överensstämmer med inriktningen i riksintressebilagan till *Gemensam ÖP*. Riksintressena behandlas i avsnittet *Riksintressebilagan*.

Service, skolor, idrott, kultur och fritid, besöksnäring

ÖP stadens inriktningar när det gäller service och skolor är allmänt hållna och bedöms vara aktuella. Bl a betonas vikten av att ha kvar och utveckla servicen i stadsdelscentra och att ha en bra geografisk spridning av skolorna. I kommande översiktsplanearbete bör också närhet till kollektivtrafik betonas mer.

ÖP stadens långsiktiga inriktningar för kultur, fritid, idrott och besöksnäring är i huvudsak aktuella. Flera anläggningar som betraktades som framtida när *ÖP staden* utarbetades är idag byggda eller håller på att byggas. Simhall finns i *ÖP staden* markerad i aktuellt läge vid Tinnerbäcken. Kultur- och fritidskontoret har förslag till ändrade formuleringar i löptexten och beträffande vissa inriktningar. Dessa synpunkter bör uppmärksammas i samband med att en ny översiktsplan för staden utarbetas.

Arkitektur och kulturmiljö

Stadens ansikte mot E4, höga hus och kulturarv (olika avsnitt i *ÖP staden*) kommer att behandlas i *Ytterstadsplanen*. Detta innebär att *ÖP stadens* inriktning i dessa frågor kommer att utvecklas och kan i vissa fall komma att ändras.

Riksintressen för kulturmiljö och frågan om kulturmiljöprogram behandlas i avsnittet *Riksintressebilagan*. I kapitlet om rekommendationer för kommande översiktsplanering finns också beskrivningar om framtida behov av uppdaterade underlag för kulturmiljöområdet.

Teknisk försörjning och energi

I *ÖP staden* redovisas en våtmark söder om Roxen (norr om E4 och väster om Stångån) med inriktningen ”En möjlig kompletterande lösning är att avloppsvattnet slutbehandlas i våtmark för ytterligare avskiljning av näringsämnen.” Företrädare för Tekniska verken ser idag inte något behov av en slutbehandling av avloppsvattnet i denna våtmark utan anser att man i framtiden kan rena avloppsvatten med ny modern teknik i anslutning till Nykvarnsverket. Något beslut i frågan har inte fattats. Området som är markerat som våtmark är redan idag sankt och därför inte aktuellt att bebygga. Frågan om våtmark blir aktuell när en ny översiktsplan utarbetas.

Det reservat för en naturgasledning (utmed E4 och vidare norrut omedelbart öster om Stångån) som redovisas i ÖP staden har inneburit att kommunen sagt nej till byggprojekt inom reservatet. Nuvarande bedömning anger att reservatet bör vara kvar.

Tekniska verken anger att en del faktauppgifter som förekommer i planen är inaktuella. Synpunkterna motiverar inte en ändring av översiktsplanen, men bör uppmärksammas i samband med att en ny översiktsplan för staden tas fram.

Klimatanpassning, miljö- och riskfrågor

ÖP staden innehåller en sammanfattning av den beskrivning och inriktning som anges i ”Miljö- och riskfaktorer, underlag 2010”. Bedömningen är att förutsättningarna och inriktningarna delvis är inaktuella (se *Nya förutsättningar/Framtida utmaningar/Klimathänsyn, miljö- och riskfrågor*). Tillägg till översiktsplanen ”TÖP Miljö- och riskfaktorer” ger aktuell inriktning avseende klimatanpassning och miljö- och riskfaktorer, bl a översvämnings- och bullerfrågor.

För kommunen är det en styrka att miljö- och risker behandlas i ett tillägg till översiktsplanen (TÖP), särskilt i samband med överklaganden. Ett tillägg är en formell PBL-handling och kommunens uppfattning får på det sättet en annan tyngd i samband med överprövningar än om frågorna behandlas i en mera informell handling.

Ska planen fortsätta att gälla?

ÖP staden ska fortsätta att gälla. För att hålla den uppdaterad i linje med kommunens kontinuerliga översiktsplanering bör däremot ett arbete med uppdatering av översiktsplan för staden påbörjas. Det rekommenderas att befintliga TÖP och FÖP arbetas in i en ny digital version i samband med att ÖP-staden uppdateras.

3.5 Översiktsplan för landsbygden 2014

Är förutsättningarna aktuella?

Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. Rena faktauppgifter bör därför alltid främst sökas i uppdaterade källor. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella.

Det har tillkommit helt nya förutsättningar i två områden inom planområdet då det har pekats ut högt bebyggelsetryck inom områdena Gunnarstorp och Skeda-Slaka.

Inom orten Skeda Udde har det varit en hög efterfrågan på småhus och i stort sett alla utpekade bebyggelseområden har detaljplanelagts och byggs ut.

Är inriktningen aktuell?

Översiktsplanens inriktning är att:

- skapa förutsättningar för en positiv utveckling av landsbygden och småorterna,
- redovisa åtgärder som leder till att de politiska målen att hela Linköpings kommun ska vara attraktiv för boende och företagande kan uppfyllas,

- se till att den framtida utvecklingen på landsbygden och i småorterna är miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar.

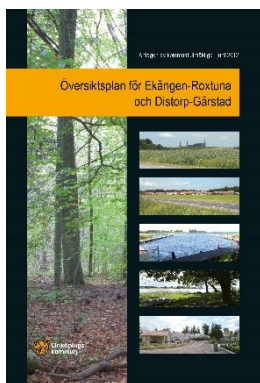
I översiktsplan för landsbygden förekommer begreppet ”nischboende”, som innebär att områden pekas ut för bostadsbebyggelse inriktat på särskilda intresseområden, exempelvis hästnära boende. Det har visat sig att tolkningarna för vad som är ett nischboende behöver förtydligas för att begreppet fullt ut ska komma till sin rätt. Nischboende bedöms fortfarande ha en funktion, men vilken typ av bostäder som kan vara aktuellt att bygga inom ett sådant område behöver förtydligas i kommande översiktlig planering, detta för att underlätta tolkning av planen vid handläggning.

Inriktningarna bedöms fortsatt vara aktuella. Bedömningen är att det, med undantag för Skeda Udde, finns tillräckligt med områden utpekade för bostadsutveckling.

Ska planen fortsätta att gälla?

Planen bedöms i stort vara fortsatt aktuell och kunna utgöra ett stöd vid framtida planering och lovgivning inom planområdet. På sikt behövs dock en uppdatering i enlighet med kommunens modell för kontinuerlig översiktlig planering. I samband med detta ska planen också digitaliseras. I en kommande uppdatering av översiktsplan för landsbygden behöver fokus ligga på att utreda det kommande behovet av bostäder på landsbygden. Begreppet nischboende behöver förtydligas.

Planen ska fortsätta att gälla.

3.6 FÖP Ekängen Roxtuna och Distorp Gärstad 2012

Är förutsättningarna aktuella?

Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella.

Tuna Kungsgård med omgivning har pekats ut som ett statligt byggnadsminne. Enligt SFV, Statens Fastighetsverk, påverkar genomförandet av översiktsplan för Ekängen Tuna Kungsgård och värdena i landskapet. Linköpings kommun delar inte denna bedömning utan anser att Översiktsplan för Ekängen-Roxtuna och Distorp-Gärstad kan genomföras utan att ge en påverkan på det statliga byggnadsminnet. Också länsstyrelsen har uttryckt att översiktsplanen bör kunna genomföras.

Är inriktningen aktuell?

Översiktsplanen anger 13 stycken huvudstrategier områdets framtida utveckling.

- från liten stadsdel till större ort med egen identitet
- fler möjligheter till gemenskap
- fler typer av bostäder
- en identitetsskapande Ekängsväg
- från exkluderande till inkluderande
- större utbud på hemmaplan
- hållbara resor
- Roxen blir mer tillgänglig

- *Grönområden och tätortsnära skogar får nytt liv*
- *Tvärskogsudde blir rekreationsområde för alla Linköpingsbor*
- *Gärstads visuella störningar minskar*
- *Hållbar avfallshantering och energiproduktion finns kvar och utvecklas vid Gärstad*
- *Från jordbrukslandskap till industrilandskap*

Inriktningar anses vara aktuella.

Ska planen fortsätta att gälla?

Översiktsplanen är i stort aktuell och kunna utgöra ett stöd vid framtida planering och lovgivning inom planområdet. Dock har, sedan planen antogs 2012, inriktningen för kollektivtrafik ändrats. Delarna som avser kollektivtrafik i översiktsplanen är inaktuella och speglar inte hur kommunen och Regionen idag vill utforma den framtida effektiva kollektivtrafiken med gena och snabba stråk.

3.7 FÖP Kallerstad 2010

Är förutsättningarna aktuella?

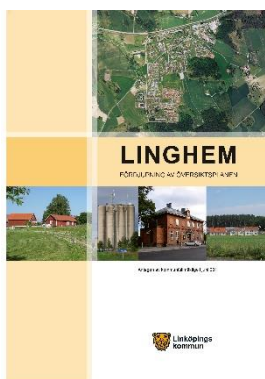
Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. Översiktsplan för Kallerstad (Stång) och nytt resecentrum mm behandlar området runt det nya resecentrum som planeras i samband med Ostlänkens tillkomst. I stor utsträckning bestäms därför förutsättningarna av Ostlänkens dragning. I huvudsak är förutsättningarna aktuella. I planen beskrivs en tidplan för Ostlänken. Denna tidplan har justerats sedan planens antagande. Uppgifter som rör Ostlänken bör därför alltid kontrolleras. Detsamma gäller övriga uppgifter av ren faktakarakter. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella.

Är inriktningen aktuell?

Planens inriktning och huvudstrategi är att utveckla området runt nytt resecentrum i Linköping. Planen har ett 50-årsperspektiv, där utvecklandet av station för Ostlänken ligger inom det närmare perspektivet och på längre sikt avses även utveckling av stadsområdet runtomkring, med möjlighet till byggande av minst 5000 bostäder och 15-20 000 arbetsplatser. Kopplingar över Stångån mot den befintliga staden är viktiga. Inriktningen bedöms vara fortsatt aktuell.

Ska planen fortsätta att gälla?

Huvuddragen i planen är fortsatt aktuella. Inom den närmaste tiden ska översiktsplan för Kallerstad ersättas av översiktsplan för Stångebro. I samband med antagandet av översiktsplan för Stångebro upphör översiktsplan för Kallerstad att gälla.

3.8 FÖP Lingham 2011

Är förutsättningarna aktuella?

Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella.

Är inriktningen aktuell?

Huvudstrategin i FÖP Lingham är att utveckla Lingham genom förtätning och nya områden. Stort fokus ligger på att förtäta runt centrum och i närheten av stationen, samt nybyggnation av bostäder i obebyggda områden med gång- och cykelavstånd till järnvägen. Utvecklingen av orten tar utgångspunkt i den befintliga strukturen och sker etappvis för att bidra till en tät och sammanhållen ort. Inriktningen bedöms vara fortsatt aktuell.

Ska planen fortsätta att gälla?

Översiktsplanen för Lingham bedöms i stort vara aktuell och kunna utgöra ett stöd vid framtida planering och lovgivning inom planområdet. Slutsatsen är att ÖP Lingham bör fortsätta att gälla.

3.9 FÖP Sättuna 2012

Är förutsättningarna aktuella?

Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella. Inom trafikområdet

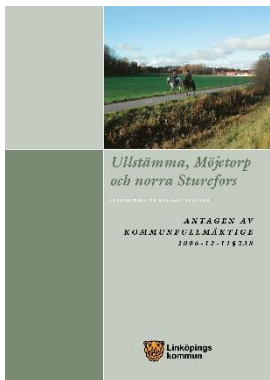
har det sedan planens antagande tillkommit vissa ändringar i synsätt på hur god trafikplanering bör bedrivas. Inom trafikområdet bör därför fakta inhämtas från framförallt kommunens trafikstrategi.

Är inriktningen aktuell?

Huvudstrategin i Sättuna är att skapa möjlighet för fler att bo vattennära och öppna upp en större tillgänglighet till stranden vid sjön. Tillgänglighet till grönytor med meningsfullt innehåll och till Svartåmynnings naturreservat är också del av huvudstrategin, liksom att skapa en ort med god tillgång till staden. Planen ska leda till att Sättuna utvecklas till en egen ort, med egen identitet. Inriktningarna bedöms vara fortsatt aktuella.

Ska planen fortsätta att gälla?

Översiktsplan för Sättuna antogs 2012. Planen bedöms vara fortsatt aktuell och kunna utgöra ett stöd vid framtida planering och lovgivning inom planområdet. Inom trafikområdet bör fakta kring hur lösningarna kan utvecklas i enlighet med trafikstrategin inhämtas vid genomförandet.

3.10 FÖP Ullstämman, Möjetorp och norra Sturefors 2006

Är förutsättningarna aktuella?

Översiktsplanen för Ullstämman, Möjetorp och norra Sturefors antogs år 2006. Sedan dess har mycket hänt, och många av de förutsättningar och rekommendationer som redovisas i planen bedöms vara föråldrade. Bland annat stämmer inte längre den flygbullerkarta som redovisas. Fakta och kartuppgifter bör därför företrädesvis inhämtas från kommunens digitala verktyg, där de senaste uppgifterna finns redovisade.

Är inriktningen aktuell?

Området Ullstämman, Möjetorp och norra Sturefors har under lång tid ingått i kommunens långsiktiga planering. Översiktsplanens syfte är att medge att Linköpings tätort kan växa och skapa förutsättningar för ett större antal bosättningar. Sedan planens antagande har en stor del av området byggts ut i huvudsak i enlighet med planens intentioner. Sedan planens antagande har också mycket hänt på det trafikpolitiska området. Flera av de ställningstaganden som görs avseende bland annat kollektivtrafik bedöms idag inte ligga helt i linje med kommunens trafikstrategi. Inriktningarna bedöms i stort vara fortsatt aktuella.

Ska planen fortsätta att gälla?

Området som Översiktsplan för Ullstämman, Möjetorp och norra Sturefors täcker är i huvudsak utbyggt i enlighet med planens intentioner. Planeringsförutsättningarna bedöms vara föråldrade, i synnerhet kopplat till fakta om bland annat flygbuller och vissa rekommendationer som kan ha ändrats sedan planens antagande. Ställningstaganden som görs kopplat till trafik och kollektivtrafik tillkom innan kommunens trafikstrategi antogs och bedöms därför inte heller vara aktuella. Planen som helhet bedöms dock vara aktuell. Planen ska fortsätta gälla, dock inte i de delar som berör trafikstrategi. I dessa delar ska istället kommunens trafikstrategi följas.

Den fördjupade översiktsplanen lyfter endast norra Sturefors utvecklingsmöjligheter. Rekommendationen är att en helt ny FÖP över Sturefors arbetas fram. Det finns en stor efterfrågan på bostäder inom Sturefors. Orten har en väl fungerande service och det finns goda förutsättningar att utveckla orten till en väl fungerande ort med småstadskarakter. Utvecklingsmöjligheterna inom orten bör belysas i en egen fördjupad översiktsplan.

3.11 FÖP Vikingstad 2014

Är förutsättningarna aktuella?

Liksom i alla delplaner till översiktsplanen så finns det äldre faktauppgifter och planeringsförutsättningar som kan ha uppdaterats sedan antagandet. I huvudsak bedöms dock förutsättningarna vara aktuella.

Är inriktningen aktuell?

Vikingstad ges förutsättningar att utvecklas till en modern ort med småstadskvaliteter. Centralt i planen är därför att lyfta fram behovet av att skapa ett trivsamt centrum, tydliggöra en central mötesplats, men också kopplingen mellan centrum och pendeltågsstationen som båda är viktiga för ortens utveckling. Inriktningarna bedöms i stort vara fortsatt aktuella.

Ska planen fortsätta att gälla?

Planen bedöms vara aktuell och kunna utgöra ett stöd vid framtida planering och lovgivning inom planområdet.

3.12 FÖP Övningsområdet 2003 **Översiktsplan för Övningsområdet**

Är förutsättningarna aktuella?

Denna plan antogs 2003 och de förutsättningar som anges i den bedöms vara i huvudsak föråldrade. Rena faktauppgifter bör därför hämtas från andra källor. I det så kallade utvecklingsbältet som föreslås i planen är idag ambitionen att blanda verksamheter och bostäder i större utsträckning.

Är inriktningen aktuell?

Huvudstrategi

Planen kom till som en följd av nedläggningen av Linköpings garnison. Planen syftar till att utreda de förutsättningar och möjligheter som finns inom garnisonens övningsområde. En viktig fråga var att utreda vilken mark som ska användas som naturreservat respektive utbyggnadsmark, samt att utreda den så kallade Tvärleden. Tvärleden bedöms inte längre vara aktuell. Däremot är de huvudsakliga beskrivningarna av den tänkta bebyggelseutvecklingen och förhållandet naturreservat/utbyggnad fortfarande aktuellt.

Ska planen fortsätta att gälla?

Planen är aktuell. De inriktningar som föreslås utgör fortfarande ett stöd för kommande planering. Planen ska därför fortsätta att gälla. Den kommer att införlivas i kommande digital ÖP-staden. Planer antagna före 2004 upphör att gälla vid utgången av år 2025. Översiktsplan för övningsområdet kommer därför att på sikt införlivas i kommande översiktsplanearbete.

3.13 Översiktsplaner från 2015 och framåt

Följande översiktsplaner är antagna 2015 eller senare. De bedöms vara aktuella.

- Fördjupad översiktsplan för Bestorp (2015)
- Fördjupad översiktsplan för Brokind (2015)
- Fördjupad översiktsplan för Ljungsbros och Berg (2015)
- Tillägg till översiktsplanen – Utvecklingsplan för Linköpings innerstad (2016)
- Tillägg till översiktsplanen – Arkitekturprogrammet (2017)

- Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla (2019)
- Tillägg till översiktsplanen – Miljö och riskfaktorer (2019)
- Tillägg till översiktsplanen – Linköpings mötesplatser, stadens parker och torg (2019)

4 Kontinuerlig digital översiktsplanering

Regeringen har beslutat om en digitaliseringsstrategi med visionen ett hållbart digitaliserat Sverige. I strategin finns en målbild kring en obruten digital samhällsbyggnadsprocess vilket skapar nytta för allmänhet, näringsliv och inte minst alla aktörer som är verksamma i samhällsbyggnadsprocessen. En digital översiktsplan är en viktig grund i en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.

Linköpings kommun strävar efter att göra hela översiktsplanen digital. Då kommunens översiktsplan består av flera delar kommer detta att ske etappvis. När ett nytt översiktsplanearbete påbörjas kommer detta att göras digitalt från början. På sikt kommer detta att leda till att hela översiktsplanen är digitaliserad.

Digitaliseringen sker i huvudsak enligt Boverkets modell för digitalisering av översiktsplanen. I och med antagandet av denna aktualitetsförklaring beslutar Linköpings kommunfullmäktige att kommande översiktlig planering i Linköpings kommun ska göras digitalt.

5 Inför kommande översiktsplanering

Nedanstående planer har i denna aktualitetsförklaring befunnits vara fortsatt gällande

- Gemensam Översiktsplan för Linköping och Norrköping (2010)
- Översiktsplan för staden (2010)
- Översiktsplan för landsbygden och småorterna (2014)
- Översiktsplan för Ekängen-Roxtuna och Distorp-Gärstad (2012)
- Översiktsplan för Kallerstad (Stång) och nytt resecentrum m m (2010)
- Lingham – fördjupning av översiktsplanen (2011)
- Översiktsplan för Sättuna (2012)
- Ullstämna, Möjetorp och norra Sturefors – fördjupning av översiktsplanen (2006)
- Översiktsplan för Vikingstad (2014)
- Övningsområdet – översiktsplan (2003)
- Utvecklingsplan för Linköpings innerstad – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2016)
- Arkitekturprogram för Linköpings innerstad – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2017)
- Översiktsplan för Bestorp (2015)
- Översiktsplan för Brokind (2015)
- Linköpings mötesplatser – innerstadens parker och torg – Tillägg till Översiktsplan för staden Linköping (2019)
- Översiktsplan för Ljungsbro och Berg (2015)
- Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla (2019)

Nedanstående bör studeras inom kommande översiktsplanearbete

- En uppdatering av översiktsplan för staden bör göras. Denna ska göras digital från början. Samtliga översiktsplaner som kommunen påbörjar ska göras digitala.
- Det bör tas ett helhetsgrepp över utvecklingen i Skeda Udde och rekommendationen är att en ny fördjupad översiktsplan upprättas över orten. Intresset för byggnation inom orten har varit stort och de utpekade bebyggelseområdena inom orten är i stort utbyggda. Orten har goda förutsättningar för en fortsatt utveckling med en väl fungerande kollektivtrafik, bra service inom orten som kan vidareutvecklas och ett växande befolkningsunderlag.
- Sturefors är en ort som växer och det finns en hög efterfrågan på tomter inom orten. Det bör göras en egen fördjupad översiktsplan för ortens utveckling.
- Randzonen som är utpekad i översiktsplan för landsbygden och småorterna bedöms vara ett viktigt verktyg för att freda området kring staden för den strategiska långsiktiga utbyggnaden. Randzonen är även ett verktyg för att möjliggöra att Linköping fortsatt upplevs vara en stad på en slätt med en tydlig gräns mellan stad och omland. I kommande ÖP skulle det behöva förtydligas hur begreppet randzon ska tolkas kring staden.
- Vid framtagande av nya FÖP bör geoteknik översiktligt utredas inom större utpekade bebyggelseområden. Detta för att undvika att peka ut områden som senare i processen visar sig vara svåra att bebygga.
- När en uppdatering av översiktsplan för landsbygden blir aktuell behöver begreppet ”nischboende” utredas närmare för att klarlägga vilken typ av bebyggelse som önskas där.
- Kommunens tekniska system behöver studeras djupare för att identifiera kapacitetsgränser. Kapacitetsgränser kan i staden och tätorterna vara avgörande för lokalisering av bebyggelse. Det är också av vikt att identifiera ”tidsfönster” när det är lämpligt att göra större förändringar i de tekniska systemen (exempelvis när äldre ledningar ska bytas ut i större omfattning).
- Det är tydligt att samhället går mot ett ökat fokus på totalförsvar. I kommande översiktsplanering behöver ett ökat fokus läggas på totalförsvar. Totalförsvar innebär både en militär del och en civil del. Den militära delen kan exempelvis bestå av att planeringsförutsättningar runt Malmens flygfält kan komma att ändras. Den civila delen kan exempelvis bestå i att mängden skyddsrum i staden behöver öka och att ökade geografiska ytor i staden kan komma att behöva avsättas för totalförsvaret. I kommande översiktlig planering behöver ett större fokus läggas på konkreta totalförvarsfrågor och ett ökat fokus på samhällelig robusthet. Frågan om robusthet kopplar an till många planeringsfrågor, och många synergieffekter kan finnas. Dricksvattenförsörjning är exempel på en fråga där tydlighet behövs i översiktsplanesammanhang.
- Klimatförändringarna innebär en påverkan på kommunen. Tydligare ställningstaganden behövs om ytbehov kopplat till klimatanpassning. Exempelvis kan fler skuggiga platser behövas i staden.
- Kommunens ställningstaganden behöver förtydligas i kommande översiktlig planering. Det bör gå att utläsa vad anledningen till att ett visst ställningstagande, exempelvis exploatering av jordbruksmark, är.
- Det finns ett ökat behov av regional samverkan över kommungränserna. Vid kommande översiktlig planering bör samverkan med övriga kommuner

övervägas. Exempelvis kan vissa bostadstyper kanske visa sig vara lämpligare att bygga i andra orter, nära Linköping men i annan kommun.

- Planeringsunderlag på kulturmiljöområdet behöver förnyas och ställningstaganden kopplat till kulturmiljön behöver förtydligas.
- Kommunens ställningstaganden i riksintressefrågor behöver förtydligas.
- Se vidare i kapitlet om statliga synpunkter i denna aktualitetsförklaring för fler inspel till kommande översiktlig planering.

6 Nyckeltal för översiktlig planering

6.1 Allmänt om nyckeltal

För att på ett effektivare sätt mäta hur väl kommunens utveckling strävar mot de målsom lagts fram i översiktsplanen har mätbara nyckeltal tagits fram. Nyckeltalen ska:

- Vara få till antalet
- Belysa hur trenden ser ut inom aktuellt mätområde (positiv, negativ eller neutral?)
- Belysa hur översiktsplanens huvudstrategier följs

Linköpings ÖP är uppdelad i tre huvudsakliga planer: Översiktsplan för staden, Översiktsplan för landsbygden och Gemensam översiktsplan mellan Norrköping och Linköping. Det är utifrån huvudstrategierna i dessa planer som nyckeltalen tagits fram. Tematiska tillägg och fördjupningar ligger inom ramen för de tre "huvud-ÖP".

Nyckeltalen ska följas upp varje mandatperiod, lämpligen som start på arbete med framtagande av planeringsstrategi. Resultatet av uppföljningen kan sedan ligga till grund för kommande planarbete. Exempelvis kanske nyckeltalet för upplåtelsevariation visar en nedåtgående trend. Det kan då tas som en signal att fokusera extra på upplåtelsevariation i kommande planarbete och beskriva detta i planeringsstrategin.

6.2 Huvudstrategierna i översiktsplanen

Linköpings översiktsplan består av flera delar. Strategier och inriktningar beskrivs på olika sätt i varje delplan. Nedan sammanfattas de huvudsakliga strategier som kan uttolkas ur planen.

6.2.1 Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping

- Koncentrerad bebyggelseutveckling och lokalisering av målpunkter för många människor i centrala Linköping
- Utveckling av orter med goda förutsättningar för kollektivtrafik
- Utveckling av industri- och logistikverksamheter i områden med hög tillgänglighet för nationella och internationella godstransporter med sjöfart och flyg, samt vägar och järnvägar i det Transeuropeiska Transportnätet, TEN-T.

6.2.2 Översiktsplan för staden

- En rundare och tätare stad
- Tydliga och gena kollektivtrafikstråk
- Ökad andel gång-, cykel- och kollektivtrafikresor
- Utveckla grönområden

6.2.3 Översiktsplan för landsbygden

- Skapa förutsättningar för en positiv utveckling av landsbygden och småorterna
- Redovisa åtgärder som leder till att de politiska målen att hela Linköpings kommun ska vara attraktiv för boende och företagande kan uppfyllas
- Se till att den framtida utvecklingen på landsbygden och i småorterna är miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar

6.3 Uppföljning av översiktsplan-Indikatorer som mäts

För att över tid kunna kontrollera hur översiktsplanens intentioner och strategier följs krävs att ett antal indikatorer mäts. Nedan beskrivs kortfattat de indikatorer som valts ut. Indikatorerna bedöms täcka in områden som har bäring på hållbarhet ur socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Indikator	Vad ska mätas?	Mätnivå	Önskad trend	Hållbarhetskategori
Upplåtelsevariation	Hur många procent av varje upplåtelseform finns? Vilka stadsdelar/områden har störst homogenitet?	Kommunnivå Prioriterade orter enligt GÖP Stadsdelsnivå	Ambitionen är att sträva efter blandade upplåtelseformer i varje detaljplaneprojekt.	Social hållbarhet
Mark i ÖP planlagd för bostäder, ännu ej detaljplanelagd	Hektar bostadsmark utpekad i ÖP som ännu ej är utbyggd	Kommunnivå	Målet är att andelen bostadsmark ska öka	Ekonomisk hållbarhet Social hållbarhet
Trångboddhet	Hur stor andel hushåll med trångboddhet?	Kommunnivå Stadsdelsnivå	Andelen trångboddhet ska minska 2020 är andelen trångbodda hushåll 7,7 %	Social hållbarhet
Låg ekonomisk standard	Hur stor andel hushåll med bedömd låg ekonomisk standard?	Kommunnivå Prioriterade orter enligt GÖP	Andelen hushåll med låg ekonomisk standard ska minska 2020 är andelen hushåll med låg	Social hållbarhet Ekonomisk hållbarhet

		Stadsdelsnivå	ekonomisk standard 15,3 %	
Närhet till livsmedelsbutik	Andel av befolkningen med mer än 20 min/20km till dagligvarubutik?	Kommunnivå	Ingen ska ha mer än 20 km/20 min till livsmedelsbutik (fullsortiment) I dagsläget har ingen i Linköpings kommun mer än 20minuter/20 km till dagligvarubutik.	Social hållbarhet
Urban kontinuitet	Hur sammanhängande är stadsdelarna?	Stadsdelsnivå, inom stadens randzon	Översiktsplanen ska verka för att öka den rumsliga integrationen i staden. Utgångspunkt bör tas i det material som tidigare tagits fram på området, bland annat axialanalys. Arbetet kan utföras av antingen kommunen eller konsult.	Social hållbarhet Ekologisk hållbarhet Ekonomisk hållbarhet
Mötesplatser	Antal investeringsprojekt under senaste mandatperiod som kopplar mot ”Linköpings mötesplatser”	Kommunnivå	Bör ej minska, snarast öka	Social hållbarhet
Grönyta/mötesplatser	Hur har utpekade ytor för park/natur/fritid och strategiska mötesplatser ökat/minskat?	Kommunnivå	Bör ej minska, snarast öka	Ekologisk hållbarhet
Hektar jordbruksmark	Hur mycket jordbruksmark finns i kommunen? Hur mycket har försvunnit genom exploatering?	Kommunnivå Mark innanför stadens randzon ska inte ingå	Kommunen bör sträva efter att minska mängden exploatering av jordbruksmark. Tydliga ställningstaganden ska framgå vid exploatering av jordbruksmark	Ekologisk hållbarhet

	Hur mycket har försvunnit pga nedläggning av jordbruksverksamhet eller liknande?			
Andel resor med gång- cykel och kollektivtrafik	Hur stor andel av resorna sker med gång-, cykel- och kollektivtrafik	Kommunnivå	Andel resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka mot mål uppsatta i Trafikstrategi Resvaneundersökning 2018: 290 800 resor. Fördelat på: 12 % Kollektivtrafik 28 % Cykel/moped 61 % Bil	Ekologisk hållbarhet Social hållbarhet Ekonomisk hållbarhet
Stationsnära index	Medelavstånd till järnvägsstation eller busshållplats.	Inom stadens randzon Prioriterade utvecklingsorter enligt GÖP	Andelen bostäder i kollektivtrafknära lägen bör öka	Ekologisk hållbarhet Social hållbarhet
Mark planlagd för verksamheter i ÖP, ännu ej detaljplanlagd	Hektar mark för verksamhet som ännu ej är utbyggd	Kommunnivå	Andelen verksamhetsmark bör inte minska	Ekonomisk hållbarhet

6.4 Redovisning och uppföljning av nyckeltalen- Fokus på trend

Nedan beskrivs hur nyckeltalen ska tolkas och följas upp.

- Nyckeltalen ska följas upp regelbundet, framförallt i samband med att planeringsstrategi tas fram och i samband med att större översiktsplanarbete påbörjas.
- Resultatet av nyckeltalsuppföljningen ska ligga till grund för det kommande planarbetet
- Nyckeltalen ska redovisas i trendform, dvs. syftet är framförallt att få reda på åt vilket håll trenden går

- Det kan i vissa fall vara lämpligt att låta en utomstående part, ex. en konsult genomföra nyckeltalsuppföljningen. Detta bestäms av kommunen i samband med nyckeltalsuppföljning
- Under de första uppföljningarna är det av naturliga skäl svårt att se en trend. Det är därför av vikt att resultaten av uppföljningarna sparas så att trenden på sikt blir möjlig att följa.
- Det finns ett värde i att redovisa uppföljningen samt kompletterande kvalitativa faktorer som ex. närhet till grönytor i kartform när så är möjligt.

7 Bilagor

Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse.